

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

У сучасному світі виховання толерантності у громадян стало однією з головних цілей освітньої політики. У 1995 році ЮНЕСКО прийнято декларацію принципів толерантності, в якій йдеться про необхідність зміцнення духу толерантності та формування ставлення відкритості, поваги і правильного розуміння; багатого різноманіття культур, форм самовираження; та способів прояву людської індивідуальності. Проблема культури взаємодії та толерантності особливо актуальна у ставленні до дітей з особливими проблемами. Це одна з найбільш складних проблем з тих, з якими будь-коли стикалися педагоги.

За таких обставин вкрай важливим стає виховання вже в молодших школярів толерантності, оскільки утвердження принципів і норм толерантності є необхідною умовою взаєморозуміння між людьми, взаємодії, злагоди, згуртування і консолідації суспільства, а отже, майбутнього держави.

Аналіз контингенту учнів початкової школи показує, що у багатьох з них виникають проблеми як особистісного, так і міжособистісного характеру, підвищена агресивність, зверхність, нетерпимість до успіхів інших тощо.

Виховання толерантності у дітей – це шляхи до гуманізації суспільства, партнерства, співпраці. Школа повинна навчити дітей толерантності, а саме:

- навчати розуміти й визнавати інших людей;
- знаходити шляхи взаємодопомоги і взаємодії;
- використовувати мирні засоби для розв'язання конфліктів;
- сформуванню навички для самостійного пізнання світу;
- виховувати моральні якості особистості: доброту, співчуття, чуйність, милосердя, дружелюбність [1].

Для педагога, який працює з дітьми з особливими потребами, важливими передусім є такі якості: готовність до надання допомоги, милосердя, емпатія, толерантність та педагогічний оптимізм. Науковці виділяють такі педагогічні умови формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами:

– формування толерантності у педагогів. Відсутність толерантного ставлення вчителя до відмінностей між учнями не дасть можливості виховати толерантність у школярів. На жаль, традиційна школа сьогодні орієнтована переважно на «середньо-статистичну» дитину. Методи й умови навчання, критерії оцінювання успішності вважаються універсальними і застосовуються відповідно.

– толерантність батьківської спільноти. За даними сучасних досліджень, батьки дітей «з нормою» часто негативно ставляться до інклюзивного навчання. У батьків превалює думка, що увага вчителя буде зосереджена на дітях з особливими потребами, тим самим будуть порушені права інших дітей на якісну освіту. Крім того, вони вважають, що присутність у класі дитини з порушеннями розвитку відволікатиме і вчителя, і дітей від навчального процесу. Таке ставлення до дітей з особливими потребами з боку батьків зумовлює і відсутність толерантності

у дітей. Введення на сучасному етапі реформ в освіті посади асистента вчителя сподіваємось допоможе вирішити означену проблему;

– необхідно також згадати і про проблеми толерантного ставлення з боку самих дітей з особливими потребами та їхніх батьків до інших учасників навчального процесу. Як свідчать дослідження, цій категорії осіб часто притаманне споживацьке ставлення до життя та позиція «мені всі винні». Це пов'язано з цілою низкою причин, серед яких об'єктивні та суб'єктивні. За таких обставин відсутність толерантності у сімей, які виховують дитину з особливими потребами, провокуватиме зниження толерантності і в інших учасників освітнього процесу. Таким чином, одночасно з вихованням толерантності у школярів необхідно виховувати толерантність у їх батьків, педагогів, дітей з особливими освітніми потребами та їх сімей.

Таким чином, тільки такий комплексний підхід забезпечить ефективність виховання толерантності до дітей з особливими потребами.

Список використаних джерел

1. Горват М. Проблема виховання толерантності у молодших школярів в умовах інтерактивного спілкування / М. Горват // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2012. – № 43(1). – С. 148-153. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2012_43%281%29__24 (дата звернення – 06.10.20р.)

ЖОЛОБАК І.М.,

ГОРВАТ М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ІГРИ В КЕОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Одна з основних функцій системи освіти полягає в підготовці підростаючого покоління до самостійного життя. Але підготувати до самостійного життя здорову дитину і дитину з особливими потребами – різні речі. В нашій країні існує мережа спеціальних навчальних закладів. Для дітей, які потребують корекції розумового і фізичного розвитку це може бути і звичайна школа. Основним завданням є підготовка дітей з особливими потребами до самостійного життя та діяльності в соціальному оточенні у відповідності до суспільних норм.

Діяльність соціального педагога в навчальному закладі спрямована на розв'язання навчально-виховної проблеми школи, основним напрямком якого є його соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу. Тільки постійна стимуляція пізнавальної активності та створення умов для пізнавальної діяльності дітей з особливими проблемами сприяє зменшенню різниці між відхиленнями та нормою, забезпечує в подальшому успішну інтеграцію їх у суспільство.

Основними завданнями корекції психічного розвитку є, по-перше, корекція відхилень в психічному розвитку з урахуванням створення оптимальних можливостей та умов розвитку особистісного і інтелектуального потенціалу дитини, по-друге, профілактика небажаних негативних тенденцій особистісного і інтелектуального розвитку.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>